БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/153/НА-СТА-ТШЗ

	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
Цахим хуудас: www.audit.mn	Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат
Баянхонгор хот	Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn
2025 оны 02 дугаар сарын 11-ны өдөр	Аудитын менежер М.Алтантуяа
	Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn
	Аудитор Д.Эрдэнэбулган
	Утас: 89818085 Цахим хаяг: erdenebulganda@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
Асуудлыг онцолсон хэсэг........ 3
Аудитын гол асуудал 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 7
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 18
4.1 Ерөнхий зүйл 18
4.2 Материаллаг байдал........ 18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал........ 19
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар........ 19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 20
5.1 Төлбөрийн акт ....
5.2 Албан шаардлага ....
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан:procurement. bayankhongor@audit.gov.mn

2025.02.25 № 2/58

танай___________-ны № ____________ -т

БАЯНХОНГОР СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Д. МӨНХБАТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө,өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар тодорхой бус байдал нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

5020308

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

[illegible]

[illegible] 2024 [illegible] 12 [illegible] 31-[illegible]

[illegible] 2024 [illegible] 12 [illegible] 31 [illegible] 8 [illegible] 8.9.1 [illegible] 6 [illegible] 6.3.1 · 8 [illegible] 8.1 · [illegible]

[illegible]

[illegible] ___ [illegible] ___ [illegible]

2024-02-21 [illegible] 2/44

[illegible]

[illegible]

[illegible] : procurement. bayankhongor@audit.gov.mn
[illegible] · 64101 · [illegible]: (976) 70442584
[illegible] · [illegible] 1 [illegible] · [illegible] · [illegible]
310 [illegible] · [illegible] 3

006425020210

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠰᠠᠶᠢᠳ᠂ [illegible] [illegible] ᠪ. [illegible]

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**379,758,162.45**	**534,760,032.30**
33	**АВЛАГА**	3,493,618.00	93,304,996.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	3,861,028.00
335	**Бусад авлага**	3,493,618.00	89,443,968.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	3,493,618.00	73,113,868.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	00.00	16,330,100.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	376,264,544.45	441,455,036.30
354	**Хангамжийн материал**	363,153,486.45	428,343,978.30
35410	Бичиг хэргийн материал	19,700,569.11	45,149,499.11
35420	Аж ахуйн материал	247,223,345.00	311,485,410.25
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	19,427,503.40	6,895,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	76,802,068.94	64,814,068.94
35600	Мал амьтад	13,111,058.00	13,111,058.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,309,335,187.89**	**2,677,553,684.48**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,309,335,187.89	2,677,553,684.48
392	**Биет хөрөнгө**	2,225,283,187.89	2,560,981,684.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,807,369,654.10	1,991,180,654.10
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-380,368,323.43	-474,773,494.47
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	122,884,800.00	120,390,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-104,221,186.30	-115,245,666.40
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	345,886,045.00	608,619,666.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-175,596,019.10	-222,770,691.29
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	274,929,044.58	279,113,640.66
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-105,839,993.17	-120,292,130.38
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	443,569,608.00	542,769,608.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,938,541.79	-48,618,002.67
39217	Ном	608,100.00	608,100.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	84,052,000.00	116,572,000.00
39301	Програм хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,500,000.00	-1,500,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	84,052,000.00	116,572,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,689,093,350.34**	**3,212,313,716.78**
413	**Өглөг**	172,810.00	3,209,012.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	3,209,012.00
4136	**Бусад өглөг**	172,810.00	00.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	172,810.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,688,920,540.34**	**3,209,104,704.78**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,688,920,540.34	3,209,104,704.78
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	876,709,433.09	876,709,433.09

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

51101	Өмч: - төрийн	876,709,433.09	876,709,433.09
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,447,629,746.39	1,967,813,910.83
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,447,629,746.39	1,447,629,746.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	520,184,164.44
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	364,581,360.86	364,581,360.86
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,689,093,350.34**	**3,212,313,716.78**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,025,248,907.00**	**6,195,026,947.18**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**817,032,029.00**	**649,524,654.18**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	817,032,029.00	649,524,654.18
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	674,288,971.00	497,692,670.93
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	142,743,058.00	151,831,983.25
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,208,216,878.00**	**5,545,502,293.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	150,107,478.00	134,573,393.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120,699,178.00	134,573,393.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,408,300.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	3,058,109,400.00	5,410,928,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,058,109,400.00	5,410,928,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,198,427,243.48**	**5,578,842,682.74**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,198,427,243.48**	**5,578,842,682.74**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,062,538,749.19	5,153,418,570.35
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,144,396,332.16	1,793,852,669.86
210101	Үндсэн цалин	882,881,777.97	1,014,780,625.95
210102	Нэмэгдэл	207,479,246.01	557,099,124.21
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	54,035,308.18	100,044,147.38
210104	Урамшуулал	00.00	121,928,772.32
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	123,737,210.56	226,936,974.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	80,695,399.68	158,882,408.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,253,621.17	18,453,109.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,778,912.77	9,697,417.59
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,155,925.04	8,172,252.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,853,351.90	31,731,785.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	93,128,160.18	113,332,137.52
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,720,578.32	10,637,734.52
210302	Түлш, халаалт	80,635,447.86	98,134,903.00

2015 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ХОРЧИЛОЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210303	Цэвэр, бохир ус	4,772,134.00	4,559,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	900,915,023.48	1,550,869,213.37
210401	Бичиг хэрэг	18,557,530.00	22,707,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	45,417,714.00	44,799,202.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,938,834.48	11,921,696.97
210404	Ном, хэвлэл	9,228,500.00	2,693,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	778,800,000.00	1,432,900,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,707,845.00	10,710,190.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	20,264,600.00	00.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	25,137,524.40
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,086,250.00	120,798,870.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	172,000.00
210604	Урсгал засвар	31,086,250.00	120,626,870.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	00.00	22,954,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	22,954,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	315,203,071.72	231,550,404.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	315,203,071.72	231,550,404.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	454,072,701.09	1,093,123,901.23
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	292,344,524.90	835,045,026.89
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,397,000.00	17,717,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	152,331,176.19	240,361,874.34
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	135,888,494.29	425,424,112.39
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	54,413,401.00	101,460,859.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	9,440,000.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	52,970,437.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	32,883,422.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44,973,401.00	15,607,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	81,475,093.29	323,963,253.39
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	81,475,093.29	323,963,253.39
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**826,821,663.52**	**616,184,264.44**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	30,952,000.00	96,000,100.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-30,952,000.00	-96,000,100.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**795,869,663.52**	**520,184,164.44**

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,208,216,878.00**	**5,545,502,293.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,208,216,878.00**	**5,545,502,293.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	150,107,478.00	134,573,393.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120,699,178.00	134,573,393.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,408,300.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	3,058,109,400.00	5,410,928,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,058,109,400.00	5,410,928,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,152,494,178.00**	**5,447,761,113.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,152,494,178.00**	**5,447,761,113.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,001,304,433.71**	**5,017,039,000.61**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,131,954,708.45	1,797,713,697.86
210101	Үндсэн цалин	838,500,108.45	1,011,955,077.60
210102	Нэмэгдэл	233,958,100.00	557,395,700.56
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	59,496,500.00	105,406,147.38
210104	Урамшуулал	00.00	122,956,772.32
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	134,995,888.18	226,936,974.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,446,664.22	156,851,434.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,283,410.85	18,453,109.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,947,328.67	9,697,417.59
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,208,553.12	8,387,002.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,109,931.32	33,548,009.94
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	92,798,160.18	113,332,137.52
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,720,578.32	10,637,734.52
210302	Түлш, халаалт	80,635,447.86	98,134,903.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,442,134.00	4,559,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	866,899,785.48	1,526,967,621.97
210401	Бичиг хэрэг	11,529,550.00	23,495,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	45,117,714.00	43,599,202.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,125,834.48	11,921,696.97
210404	Ном, хэвлэл	9,228,500.00	2,693,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	778,800,000.00	1,432,900,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,098,187.00	12,358,523.00
2105	**Нормативт зардал**	9,858,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,858,000.00	00.00

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА 005 ООРЧЛОЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	38,746,000.00	127,260,670.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	172,000.00
210602	Тавилга	250,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	38,496,000.00	127,088,670.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	00.00	22,954,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	22,954,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	396,779,312.82	275,846,217.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	396,779,312.82	275,846,217.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	329,272,578.60	926,027,281.89
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	319,328,578.60	911,310,281.89
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,944,000.00	14,717,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**151,189,744.29**	**430,722,112.39**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	69,714,651.00	106,758,859.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	52,970,437.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	32,883,422.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	69,714,651.00	20,905,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	81,475,093.29	323,963,253.39
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	81,475,093.29	323,963,253.39
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**55,722,700.00**	**97,741,180.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**55,722,700.00**	**97,741,180.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**55,722,700.00**	**97,741,180.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	55,722,700.00	97,741,180.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	55,722,700.00	97,741,180.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-55,722,700.00**	**-97,741,180.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

105 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	876,709,433.09	370,179,787.71	2,513,526.10	00.00	1,249,402,746.90
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**876,709,433.09**	**370,179,787.71**	**2,513,526.10**	**00.00**	1,249,402,746.90
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-7,112,092.89	00.00	**-7,112,092.89**
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**876,709,433.09**	**364,581,360.86**	**1,447,629,746.39**	**00.00**	2,688,920,540.34
D01	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**876,709,433.09**	**364,581,360.86**	**1,447,629,746.39**	**00.00**	2,688,920,540.34
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**876,709,433.09**	**364,581,360.86**	**1,447,629,746.39**	**00.00**	2,688,920,540.34
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	520,184,164.44	00.00	**520,184,164.44**
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**876,709,433.09**	**364,581,360.86**	**1,967,813,910.83**	**00.00**	3,209,104,704.78

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт хэмнэлт	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	5,410,928,900.00	5,145,163,889.61	265,765,010.39	95.10
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	5,410,928,900.00	5,145,163,889.61	265,765,010.39	95.10
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	5,322,106,900.00	5,071,288,452.61	250,818,447.39	95.20
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,911,190,800.00	1,797,713,697.86	113,477,102.14	94.10
210101	Үндсэн цалин	1,299,759,600.00	1,011,955,077.60	287,804,522.40	77.80
210102	Нэмэгдэл	482,071,200.00	557,395,700.56	-75,324,500.56	115.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	129,360,000.00	105,406,147.38	23,953,852.62	81.40
210104	Урамшуулал	00.00	122,956,772.32	-122,956,772.32	100.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	238,898,800.00	226,936,974.37	11,961,825.63	94.90
210201	Тэтгэврийн даатгал	162,451,200.00	156,851,434.33	5,599,765.67	96.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,111,900.00	18,453,109.93	658,790.07	96.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,555,900.00	9,697,417.59	-141,517.59	101.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,555,900.00	8,387,002.58	1,168,897.42	87.70

05 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,223,900.00	33,548,009.94	4,675,890.06	87.80
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	132,996,600.00	113,332,137.52	19,664,462.48	85.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,306,800.00	10,637,734.52	1,669,065.48	86.40
210302	Түлш, халаалт	112,613,400.00	98,134,903.00	14,478,497.00	87.10
210303	Цэвэр, бохир ус	8,076,400.00	4,559,500.00	3,516,900.00	56.40
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,528,573,000.00	1,526,967,621.97	1,605,378.03	99.80
210401	Бичиг хэрэг	23,497,000.00	23,495,200.00	1,800.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	43,600,000.00	43,599,202.00	798.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,216,000.00	11,921,696.97	1,294,303.03	90.20
210404	Ном, хэвлэл	3,000,000.00	2,693,000.00	307,000.00	89.70
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,432,900,000.00	1,432,900,000.00	00.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,360,000.00	12,358,523.00	1,477.00	100.00
2105	**Нормативт зардал**	00.00	00.00	00.00	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	00.00	00.00	
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	274,104,000.00	182,706,850.00	91,397,150.00	66.70
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	127,230,000.00	36,344,180.00	90,885,820.00	28.50
210602	Тавилга	19,310,000.00	19,274,000.00	36,000.00	99.80
210604	Урсгал засвар	127,564,000.00	127,088,670.00	475,330.00	100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	26,354,800.00	22,954,400.00	3,400,400.00	87.10
210702	Дотоод албан томилолт	26,354,800.00	22,954,400.00	3,400,400.00	87.10
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	275,308,100.00	274,649,489.00	658,611.00	99.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	275,308,100.00	274,649,489.00	658,611.00	99.70
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	934680800.00	926027281.89	8,653,518.11	99.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	919,750,000.00	911,310,281.89	8,439,718.11	99.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,930,800.00	14,717,000.00	213,800.00	98.50
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	88822000.00	73875437.00	14,946,563.00	83.20
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	88,822,000.00	73,875,437.00	14,946,563.00	83.20
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,897,000.00	52,970,437.00	14,926,563.00	78.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,925,000.00	20,905,000.00	20,000.00	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,410,928,900.00	00.00	5,410,928,900.00	100.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	5,410,928,900.00	00.00	5,410,928,900.00	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	5,410,928,900.00	00.00	5,410,928,900.00	100.00

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ
15

120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	00.00	00.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	00.00	00.00	
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	70.00	70.00	00.00	
620001	Удирдах ажилтан	03.00	03.00	00.00	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	58.00	58.00	00.00	
620003	Үйлчлэх ажилтан	09.00	09.00	00.00	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	146,613.860	76,375.150
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	146,613.860	76,375.150
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	146,613.860	76,375.150
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	146,613.860	76,375.150
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	146,613.860	76,375.150
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	58,198.243
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	**0.00**	**0.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газар нь “Иргэдийн эрүүл аюулгүй, чанартай орчинд амьдрах нөхцөлийг стандарт шаардлагад нийцүүлэн иргэдтэйгээ хамтран бүтээлчээр хариуцлагатай, аз жаргалтай, ухаалаг ногоон хотыг бий болгоно” эрхэм зорилготой тус байгууллага нь улс төрийн албан хаагч 12, төрийн захиргааны албан хаагч 36, төрийн үйлчилгээний албан хаагч 21 , нийт 69 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг дарга Д.Мөнхбат, 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Э.Батчимэг нар зурж, нярав Д.Уранчимэг ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь Төсвийн тухай, Төрийн албаны тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Шилэн дансны тухай, Төрийн

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

хэмнэлтийн тухай, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай, Байгууллагын нууцын тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай, Зөрчлийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Архивын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай болон Татварын багц хуулиудыг мөрдөж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөж буй Баянхонгор аймгийн СТСХ-ээс бэлтгэж гаргасан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайланг УСНББОУС-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 523,220.4 мянган төгрөгөөр буюу 83.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	-	0
Авлага	3,493.6	93,304.9	89,811.3
Бараа материал	376,264.5	441,455.0	65,190.4
Үндсэн хөрөнгө	2,309,335.1	2,677,553.6	368,218.4
Хуримтлагдсан элэгдэл	-152,331.1	-240,361.8	-88,030.6
Нийт хөрөнгө	**2,689,093.3**	**3,212,313.7**	**523,220.3**
Өр төлбөр	172.8	3,209.0	3,030.2
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,688,920,5	3,212,313,7	523,220.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**2,689,093.3**	**3,212,313.7**	**523,220.3**

Эх сурвалж: Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайлан

Дээрх хүснэгтээс харахад Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дансад нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, Засгийн газрын хувь оролцоо данс байна.

Бараа материалын оны эцсийн үлдэгдэл өмнөх оноос 65,190.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны зардлаас 67,414.3 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн зардал, 738,718.7 мянган төгрөгийн аж ахуйн зардал, 11,998.5 мянган төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэлийн зардал, 92,297.1 мянган төгрөгийн шатахууныг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан, 151,831.9 мянган

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
05
ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

төгрөгийн аж ахуйн материалыг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна. Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2024 оны 10 дугаар сарын 1-ны өдрийн А/34 дүгээр тушаалаар "Эргэлтийн хөрөнгийг данснаас хасах, актлах тухай" 41,965.4 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материал, 826,288.6 мянган төгрөгийн аж ахуйн материал, 24,531.0 мянган төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, 92,297.7 мянган төгрөгийн шатахуун, 11,988.0 мянган төгрөгийн бусад хангамжийн материалыг зарцуулсан байна. Нийт 441,455.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын үндсэн хөрөнгө өмнөх оноос 368,218.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь төсвийн хөрөнгөөр 72,413.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 19,274.0 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл, 19,200.0 мянган төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгө худалдан авч, бусад эх үүсвэрээс 32,520.0 мянган төгрөгийн газар, Баянхонгор сумын ИТХ-ын хуралдааны 2024 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 2/11 дүгээр тогтоолоор “ОНХС-ийн хөрөнгөөр бий болсон хөрөнгөнд өмчлөгч тогтоох тухай" 183,811.0 мянган төгрөгийн барилга, 201,361.6 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 80,000.0 мянган төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын хуралдааны 2024 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 2/13 дугаар тогтоолоор 2,494.8 мянган төгрөгийн авто тээврийн хэрэгсэл, 11,041.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 15,089.4 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл акталсан байна.

Тайлант онд Ойн ангиас 14,915.6 мянган төгрөгийн хивэг тэжээлийн авлага, иргэн Ганбаяраас өвсний үлдэгдэл 4,800.0 мянган төгрөгийн авлага, Шүүхийн шийдвэрийн 2022 оны 3 дугаар сарын 111/ШШ/2022/0006 дугаартай захирамжаар иргэн Ж.Мөнхсоёлоос 11,530.1 мянган төгрөгийн авлага, 58,198.2 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлсний дансны авлага, нийт 93,304.6 мянган төгрөгийн авлагатай байна.

Тайлант онд газрын төлбөрийн 3,209.0 мянган төгрөгийн өглөгтэй байна.

Сумын Засаг даргын орлогчийн баталсан гэрээгээр ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлэх зардлаас байгаль хамгаалагч 4 ажилтны 17,864.1 мянган төгрөгийг, Засаг даргын Тамгын газрын даргын тушаал, хөдөлмөрийн гэрээгээр газрын албаны гэрээт 4 ажилтны 18,890.1 мянган төгрөгийг цалин, 3,477.7 мянган төгрөгийн ХХОАТ, 10,990.6 мянган төгрөгийг НДШ-ийг ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлэх зардлаас зарцуулсан байна.

Сумын Засаг даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдрийн А/18 дугаар захирамжийн дагуу “Ахмадын хороо”-ны үйл ажиллагааны зардалд 10,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны А/196 дугаар захирамж, сумын Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.2.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор сумын Засаг даргын 2024 оны 04 дүгээр сарын 04-ны өдрийн А/96 дугаар захирамжаар 4,725.0 мянган төгрөгийг “Байгальд ээлтэй залуучуудын чуулган-2024” арга хэмжээнд зарцуулсан байна.

Сумын Засаг даргын 2024 оны 05 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/135 захирамжаар 10,000.0 мянган төгрөгийг Баянхонгор сумын Ерөнхий боловсролын Номун далай цогцолбор сургуулиас ирүүлсэн 2024 оны 214, 215 дугаартай албан бичгийн дагуу тус сургуулийн хичээл сургалтын байранд хүүхдийн тоо хэтрэлттэй улмаас сургуулийн B1 давхарын ашиглагдахгүй байгаа талбай, хүүхдийн чөлөөт цаг болон нэмэлт сургалт, хүмүүжлийн ажил явуулах орчны засвар үйлчилгээнд зарцуулсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 1,767,945.9 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 1,767,945.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг 1,488,787.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 4,549,632.9 мянган төгрөгөөр баталсан нь "Цэвэр хот ОНӨТҮГ"-ын санхүүжилт 1,232,900.0 мянган төгрөгийг нэмж батласнаас шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 865,296.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн тодотгож, 5,410,928.9 мянган төгрөгөөр баталсан нь хангамж, бараа материалын зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, бараа үйлчилгээний зардлуудыг нэмэгдүүлэн баталсантай холбоотой байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг 5,410,928.9 мянган төгрөгөөр бүрэн авсан, зардлын гүйцэтгэл 5,145,163.8 мянган төгрөг буюу нийт төлөвлөсөн зардлын 95.1 хувьтай байсан, оны эцэст зардлын хэмнэлтийн 265,765.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 3. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (мянган төгрөгөөр)

№	Хөтөлбөр арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,956,984.2	1,738,966.2	218,018.0	88,8
2	80103 Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	209,250.0	200,948.0	8,302.0	96,0
3	80106 Баг, хорооны үйл ажиллагааны зардал	868,772.7	844,582.2	24,190.5	97,2
4	80205 Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	46,000.0	46,000.0	0,0	100
5	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	88,822.0	73,875.4	14,946.6	83,2
6	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	706,000.0	705,862.2	137.8	100
7	81701 Байгаль орчны хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	102,200.0	102,029.6	170.4	100
8	82212 Хог хаягдлын зардал	1,432,900.0	1,432,900.0	0,0	100
	дүн	5,410,928.9	5,145,163.8	265,765.3	95,1

Эх сурвалж: Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 76,375.1 мянган төгрөгийн орлого орсныг төрийн албан хаагчийн 5 жилийн тэтгэмж 32,883.4 мянган төгрөгийг, өвс тэжээлийн үнэнд 17,275.7 мянган төгрөгийг, 2024 оны хагас жилийн мал тооллогын зардалд 1,821.0 мянган төгрөгийг, огтоно устгалд 2,000.0 мянган төгрөгийг, Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны 09/19-06/51 тоот актын төлбөр 9,200.0 мянган төгрөгийг, шинэ суурьшлын бүсэд гэрээний дагуу хашаа олгогдоогүй 2 иргэдийн гомдол саналын дагуу хашааны үнийг буцаан олгоход 5,000.0 мянган төгрөгийг, Хүүхэд, гэр бүл, хөгжлийн газартай

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДУГУЙЛТ

хамтран “Гэр бүлийн хүчирхийллийн эсрэг” арга хэмжээнд 2,000.0 мянган төгрөгийг, сумын Засаг даргын 2024 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн А/79 дугаар захирамжаар (Хандиваар ирсэн бэлэн мөнгийг зарцуулах тухай) 1,605.0 мянган төгрөгийг, үнэлгээний хорооны бичиг хэргийн зардалд 590.0 мянган төгрөгийг, байгууллагын урамшуулалд 4,000.0 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2024 онд БХАБХСЗДТГ/2024058 тендерийн дугаартай “Түлш, шатахуун нийлүүлэх” нээлттэй тендерийг 2024 оны 02 дугаар сарын 01-ны өдөр зарлаж, 2024 оны 02 дугаар сарын 08-ны өдөр тендерийг нээхэд НИК ХХК тендерийн баримт бичиг ирүүлсэнийг үнэлгээний хороо үнэлж 2024 оны 02 дугаар сарын 14-нд гэрээ байгуулах эрх олгосон ба гэрээг 2024 оны 02 дугаар сарын 19-д гэрээ байгуулсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Д.Эрдэнэбулган гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Алтантуяа, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг тайланд аудит хийлгэх хүсэлтээ Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 12 дугаар сарын 12-ний өдрийн 3/333 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант жилийн батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлж, материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны батлагдсан төсвийн 5,410,928.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 54,109.2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 35,171.0 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

05 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Баянхонгор сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 171 мэдээллээс 169 мэдээлэлийг байршуулсан. Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулсан өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг байршуулсан байна. 2 мэдээллийн хуулийн хугацаа болоогүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагад завсрын аудитыг гүйцэтгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитыг "Номгон аудит" ХХК-ийн аудитор Г.Саранчимэг гүйцэтгэж, "Хязгаарлалттай" дүгнэлт өгч, аудитын тайлангаар 147,302.3 мянган төгрөгийн 4 акт, 8 албан шаардлага өгсөн, хэрэгжилтийг санхүүгийн тайлангийн FAS системд оруулж, албан бичгээр хариуг ирүүлсэн.

Төрд учирсан хохирлыг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлэх 11,530.1 мянган төгрөгийг албан шаардлагыг 2024 оны санхүүгийн тайланд авлагаар бүртгэж, сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн 1/517 дугаар албан бичгээр Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхэд хандаж шийдвэрлүүлэх хүсэлт хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	4	17,632.8	4	17,632.8	100
Албан шаардлага	8	129,669.5	7	118,139.4	91.1
Нийт дүн	**12**	**147,302.3**	**11**	**135,772.2**	**95.6**

Эх сурвалж: Санхүүгийн тайлангийн FAS систем, ирүүлсэн холбогдох баримт, материал

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аудитаар анхаарал татсан асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 38,904.0 мянган төгрөгийн 4 алдаа[1] илэрснээс 35,404.0 мянган төгрөгийг аудитын явцад төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, бараа материалын тайланд залруулж, 3,500.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүлэв..

Залруулсан алдаа:

1. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд батлагдсан төлөвлөгөөг 15,404.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тайлагнасан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7 дахь заалт Байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах иж бүрэн байх гэсэн заалтыг хангахгүй, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөөг залруулсан.
2. Тайлант онд сумын Засаг даргын захирамжаар 13 дугаар цэцэрлэг, Тэмүүжин театрт олгосон аж ахуйн материалыг нярвын тайланд тайлагнасан байхад байгууллагын нягтлан бодогч хяналт тавьж ажиллаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх үнэн зөв байх заалтыг хангахгүй тул бараа материалын тайланг залруулав.

5.1. Зөвлөмж

Баянхонгор аймаг дахь Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн 2016 оны 10 дугаар сарын 12-ны 111/ШШ2016/0026 тоот захирамжаар нэхэмжлэгч Баянхонгор сумын Засаг даргын орлогчоор ажиллаж байсан Д.Рэнцэнцэдэвийн эвлэрлийг баталгаажуулан ажилгүй байсан хугацааны нөхөн төлбөрийг Баянхонгор сумын ЗДТГ-ын төсвөөс төлүүлэхээр шийдвэрлэсний дагуу 2016 оны 11-р сард 3,500.0 мянган төгрөгийг сумын Засаг даргын Тамгын газраас төлсөн байна.

Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-т “Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаар өөрт учирсан хохиролыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу Төрийн аудитын газраас буруутай албан тушаалтнаар төлбөрийг барагдуулах зөрчил арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн боловч буцаан төлөлт хийгээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд төлөгдөөгүй, төрд учирсан хохиролыг буруутай албан хаагчаас авах авлагаар бүртгэн залруулж, төрд учирсан хохирлыг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллах зөвлөмж хүргүүлэв.

Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2024 оны 06 дугаар сарын 01-ны дотор гаргаж баримтыг FAS системд оруулж, Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлийг материаллаг бус алдаа гэж үзэн Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

05 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Шууд зардалд бүртгэх зардлыг нярвын тайланд тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх заалтыг зөрчсөн байна.	1	20,000.0					1	20,000.0				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн батлагдсан төсвийг нэмэгдүүлэн тайлагнасан нь төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7 дахь заалтыг зөрчсөн байна.	1	15,404.0					1	15,404.0				
Дүн	2	35,404.0	0	0	0	0	2	35,404.0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Баянхонгор аймаг дахь Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн 2016 оны 10 дугаар сарын 12-ны 111/ШШ2016/0026 тоот захирамжаар нэхэмжлэгч Баянхонгор сумын Засаг даргын орлогчоор ажиллаж байсан Д.Рэнцэнцэдэвийн эвлэрлийг баталгаажуулан ажилгүй байсан хугацааны нөхөн төлбөрийг Баянхонгор сумын ЗДТГ-ын төсвөөс төлүүлэхээр шийдвэрлэсний дагуу 2016 оны 11-р сард 3,500,0 мянган төгрөгийг төлсөн байна. Санхүүгийн тайланд төлөгдөөгүй, төрд учирсан хохирлыг буруутай албан хаагчаас авах авлагаар бүртгэн залруулж, төрд учирсан хохирлыг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллах							1	3,500.0				
Дүн							1	3,500.0				

---oOo---